

**Ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes
PROTOKOLS**

paredzētajai darbībai – vēja elektrostaciju parka "Nītaure" izbūve Amatas, Nītaures, Skujenes un
Zaubes pagastā, Cēsu novadā

Datums: 2025. gada 23. janvāris plkst 18:00.

Norises vieta: Nītaures Kultūras nams "Pagasta ēka", Nītaure, Cēsu novads, LV-4112) un MS Teams.

Sanāksmi vada: Elīna Bārdiņa, SIA "Vides eksperti" vides aizsardzības vecākā speciāliste.

Sanāksmes dalībnieki: Klātienē sanāksmē piedalījās (reģistrējās) 179 dalībnieki. Attālināti MS Teams platformā bija pieslēgušies 85 dalībnieki.

Sanāksmes norise:

Elīna Bārdiņa uzsāk sanāksmi (*hibrīdformātā*) iepazīstinot ar sākotnējās sabiedriskās apspriešanas mērķiem un darba kārtību klātienē un attālināti. Iepazīstina ar SIA "Nītaure Green Energy" pārstāvjiem un SIA "Vides eksperti" pārstāvi. Norāda, ka jautājumu uzdošana būs iespējama tikai pēc prezentācijām. Tērzētava nebūs pieejama. Lūdz visus dalībniekus pirms jautājumu uzdošanas stādīties priekšā, ņemot vērā, ka sanāksme tiek ierakstīta, lai pēc tam sagatavotu protokolu.

Arta Krūze, SIA "Baltic renewables Latvia" pārstāve iepazīstina ar SIA "Nītaure Green Energy" uzņēmuma organizāciju (SIA "Nītaure Green Energy" projekta attīstību koordinē mātes uzņēmums SIA "Baltic Renewables Latvia" un SIA "Dalgas Latvia").

Jānis Vuguls, SIA "Dalgas Latvia" pārstāvis pastāsta par SIA "Dalgas Latvia" un tā pieredzi, īpašumā esošo zemju publisko pieejamību un mežu apsaimniekošanu atbilstoši ilgtspējas principiem. Iepazīstina ar savu profesionālo pieredzi. Norāda, ka visi šeit ir ieradušies, lai izlemtu, vai projekts ir jēgpilns konkrētajā vietā un laikā, vai ir kādas alternatīvas. Norāda, ka šī ir tikai sākuma stadija un neviens vēl neko nebūvē.

Arta Krūze pastāsta par SIA "Baltic Renewables Latvia" veidošanos un uzņēmuma darbību Latvijā. Norāda, ka ir pirmais uzņēmums Latvijā, kurš pašvaldībai piedāvāja kompensācijas maksājumu par vēja parka izbūvi. Norāda, ka ir veiktas konsultācijas ar institūcijām, kā rezultātā tika samazināta izpētes teritorija. Ja sākotnēji tika plānotas 30 turbīnas, tad pašlaik netiek paredzētas vairāk kā 20 turbīnas. Ņemot vērā pašreiz plānoto turbīnu augstumu, tiks vērtēta ainava. Tiek pieļauts, ka spārnu garums varētu palikt tāds pats, bet torņa augstumu varētu samazināt. Pašreiz norādītie skaitliskie rādītāji ir tikai vīzija. Paskaidro, kam paredzēts tērēt plānotās investīcijas. Norāda, ka izpētes teritorijā ietilpst zemes vienības, par kurām ir veikta saskaņošana ar zemes īpašnieku par to izpēti. Ar lielāko daļu ir noslēgti apbūves līgumi. Pastāsta, ka projektam ir piešķirts "zaļā koridora" statuss, kā arī par maksājumu kopienai – pašvaldībai un iedzīvotājiem.

Elīna Bārdiņa iepazīstina ar ietekmes uz vidi novērtējuma (*turpmāk – IVN*) procedūru. Pastāsta par ietekmes uz vidi novērtējuma mērķiem, IVN veikšanas kārtību, vērtējamām ietekmēm, kas jau noteiktas Vides pārraudzības valsts biroja (*turpmāk – VPVB*) izdotajā programmā. Uzsver par ietekmes uz ainavu novērtējumu, ka ir jau izvēlēti vairāk nekā 100 skatu punkti, no kuriem tiks veikta ainavu modelēšana. Parāda sākotnējo izpētes teritoriju un samazināto izpētes teritoriju. Paskaidro, ka turbīnu novietojums vēl netiek rādīts, ņemot vērā, ka plānotās izpētes var ieviest korekcijas turbīnu novietojumā. Atgādina kur un līdz kuram datumam var iepazīties ar apspriešanas materiāliem. Aicina sūtīt rakstiskus priekšlikumus VPVB.

Jānis Rozenbergs, Cēsu novada domes priekšsēdētājs, iepazīstina ar klātesošajiem Cēsu novada pašvaldības pārstāvjiem. Norāda, ka pašvaldībai šī ir pirmā pieredze ar vēja parku, bet ir pieredze ar saules parku būvniecību, līdz ar to vēlas uz klausīt iedzīvotāju viedokli. Pastāsta par notikušajiem sarunu vakariem ar iedzīvotājiem un to izrādīto interesi par plānoto vēja parku. Sola sekot līdz ietekmes uz vidi novērtējuma procesam.

Inese Suija-Markova, Cēsu novada domes priekšsēdētāja vietniece, iepazīstina ar pašvaldības pozīciju projektā. Uzsver, ka pašvaldībai rūp iedzīvotāju viedoklis. Pastāsta par veiktajām darbībām līdz 23.01.2025., kas ietver vairākas pašvaldības tikšanās ar SIA "Nītaure Green Energy" pārstāvjiem, tikšanos ar citu vēja elektrostaciju (*turpmāk – VES*) parka attīstītāju, pašvaldības tikšanos ar Kosas un Ģikšu iedzīvotājiem, citu pašvaldību pieredzes apzināšanu, normatīvo aktu analīzi un komunikāciju ar vides institūcijām, kā arī tiesas spriedumu analīzi. Norāda, ka pašvaldība nevar aizliegt VES izbūvi izpētes teritorijā, ņemot vērā, ka to pieļauj Amatas novada teritorijas plānojums 2014 – 2025 izstrādājot lokālplānojumu. ņemot vērā 12.11.2024. grozījumus MK noteikumos Nr. 240, vēja parku realizācijai nebūtu nepieciešama lokālplānojuma izstrāde, bet pašvaldība tam nepiekrīt. Turpināsies komunikācija ar VARAM. Norāda, ka nav iespējams izmainīt Amatas novada teritorijas plānojumu, ņemot vērā, ka tiek veikta Cēsu novada teritorijas plānojuma izstrāde. Kamēr nav spēkā jaunais plānojums, spēkā ir iepriekšējo novadu teritorijas plānojumi. Paskaidro, ka pašvaldība nevirza IVN procesu, bet to dara valsts. Pašvaldībai ir tiesības tikai sniegt priekšlikumus un nosacījumus IVN programmā. Uzsver, ka gala lēmumu pieņems Ministru Kabinets, nevis pašvaldība, saskaņā ar Enerģētiskās drošības likuma 8.pantu. Uzskaita, ko pašvaldība nedrīkst darīt atbilstoši tiesu atziņām un valsts likumdošanai. Norāda uz iespējamām diskusijām par attālumu no VES līdz dzīvojamām mājām noteikšanu – piemērot MK noteikumos Nr. 240 noteikto attālumu vai Amatas novada teritorijas plānojumā noteikto attālumu. Iepazīstina ar līdz šim izvirzītajām pašvaldības prasībām IVN sagatavošanai un jaunajām prasībām. Norāda, ka darbība nav pretrunā ar spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem. Aicina iedzīvotājus uz konstruktīvu sarunu par projektu.

Elīna Bārdiņa atbild uz pašvaldības izvirzīto prasību par ainavas novērtējuma veikšanu no Gaujas Nacionālā parka ainavu aizsardzības zonas un aizsargājamo ainavu apvidus "Vecpiebalga", norādot, ka izvēlētie ainavu skatu punkti ietver arī šīs teritorijas. Atgādina, ka, lai nodrošinātu visiem dalībniekiem vienlīdzīgas iespējas izteikties, lūdz viedokli paust īsi un konkrēti.

Sanāksmes dalībnieks 1 izvērtējis vairāku valstu pieredzi vēja parku būvniecībā sniedz savu viedokli par vēja turbīnu ietekmi uz cilvēkiem, veselību, dabu un sabiedrību. Izceļ Latvijas dabu un tās ainavu. Sniedz viedokli, ka vēja turbīnu ražošana un to radītā ietekme vēl nav padziļināti izpētīta. Sniedz informāciju par materiāliem, kuri tiek izmantoti turbīnu ražošanā un to radīto ietekmi. Paskaidro par turbīnu radīto infraskaņu. Norāda, ka 800 m no turbīnas līdz dzīvojamajai mājai ir bīstami tuvu. Informē par "vēja turbīnu sindroma" pazīmēm, kas raksturīgs tiem, kuri dzīvo vēja parka tuvumā, norādot, ka vairāk cieš tie iedzīvotāji, kas vecāki par 50 gadiem. Izceļ, ka visātrāk un traģiskāk cieš sīkpārņi un putni. Tālāk informē par vēja turbīnu demontēšanu un to daļu utilizāciju. Min piemēru no Francijas, kur pāris iesūdzējies tiesā vēja parka īpašnieku par radītajām veselības problēmām un uzvarējuši saņemot kompensāciju. Runa beidz ar dzejas rindām. Atsaucas uz 2019. gada 22. decembra Donalda Trampa runu, ka mājai atrodies vēja turbīnu redzeslokā, māja zaudē 50 % no īpašuma vērtības.

Elīna Bārdiņa turpinot diskusiju sadaļu norāda, ka, lai ievērotu visiem vienlīdzīgas iespējas izteikties, 5 jautājumi tiks uzklauti no dalībniekiem klātienē un 5 jautājumi no dalībniekiem, kas pieslēgušies MS Teams.

Sanāksmes dalībnieks 2 vērš uzmanību, ka turbīnas būs 200 m augstas (kādam no zāles palobojot, ka 250 m), kas nozīmē, ka tās būs tik lielas kā Rīgas televīzijas tornis. Norāda, ka turbīnās ir ļoti daudz eļļas un griežoties vienmēr notiek eļļas noplūde, kas nozīmē, ka pār mežiem, laukiem un dzīvniekiem būs eļļas mikrodaļiņas. Vērš uzmanību uz turbīnas izmēru un pamatu izbūvi kā piesārņojuma avotu. Interesējas, kas nodrošinās turbīnas nojaukšanu un kurš segs izmaksas. Uztrauc apledošanas iespējamība un norāda, ka apledošana notiek pie 0 līdz -1 grādiem, kas pie viņiem (Cēsu novadā) ir ļoti bieži un apledojošie tie bojājas.

Kristaps Supe, SIA "Baltic Renewables Latvia" pārstāvis, paskaidro, ka vēja turbīnas ir aprīkotas ar sistēmām, kas var novērst apledojumu, norādot, ka arī Ventspils projektā ir šāds nosacījums. Šajā jautājumā arī VSIA "Latvijas Valsts ceļi" izvirza savas prasības, kas tiks risinātas. Kas attiecas uz pamatiem un eļļām, norāda, ka turbīnas atradīsies uz privātām zemēm un tas ir viņu pašu pienākums nodrošināt, ka VES darbosies atbilstoši izvirzītajiem vides nosacījumiem.

Sanāksmes dalībnieks 3 interesējas par uzņēmuma SIA "Baltic Renewables Latvia" un citu saistīto uzņēmumu pamattdatiem, kā arī par kādu naudu tiks būvētas turbīnas.

Kristaps Supe norāda, ka tās netiks būvētas par Eiropas Fonda naudu.

Sanāksmes dalībnieks 4, kurš pārstāv Kosas kopienu, norāda, ka attīstītājs bija teicis, ka meži priekš būvniecības netiks cirsti, līdz ar to nebūtu jāprasa grozījumi Amatas novada teritorijas plānojumā.

Jānis Vuguls norāda, ka var nocirst kokus, bet nevar nocirst mežu. Ja nocirtis kokus tā paliks meža zeme.

Sanāksmes dalībnieks 5 vēlas papildināt Kaspara Dimitera teikto, ka ir medicīniski pierādīts, ka ietekme uz veselību izpaužas pat 8 km attālumā.

Sanāksmes dalībnieks 6 (attālināti) atsaucas uz prezentācijā minēto, ka SIA "Baltic Renewables Latvia" bija pirmais uzņēmums Latvijā, kurš pašvaldībai piedāvāja kompensācijas maksājumu par vēja parka izbūvi. Interesējas kāds bija šis maksājums vietējai kopienai.

Kristaps Supe atbild, ka toreiz tika piedāvāts 1 miljons eiro, kas atbilda Dānijas likumdošanai. Latvija ir pieņēmusi dāsnāku kompensācijas mehānismu, jo tas paredz 2500 eiro par 1 MW gadā.

Sanāksmes dalībnieks 6 (attālināti) izrāda nesapratni, vai atbilde attiecas uz MK noteikumiem par kompensācijām. Interesējas kāds bija SIA "Baltic Renewables Latvia" piedāvājums.

Kristaps Supe atkārto, ka piedāvājums bija 1 miljons eiro.

Sanāksmes dalībnieks 6 (attālināti) interesējas par cik megavatiem un VES tika samaksāta šī summa?

Kristaps Supe norāda, ka tas bija par 66 MW.

Sanāksmes dalībnieks 7 (attālināti), Zaubes pagasta iedzīvotājs, atsaucas uz Kaspara Dimitera teikto, par Trampa izteikumiem nebūvēt VES. Norāda, ka arī Latvijas prezidents esot izteicies Davosā, ka nepieciešams ieturēt pausi zaļajā kursā, kas ir saistīts arī ar vēja ģeneratoriem. Tur tiek iztērēti vairāk resursi, nekā tiek saražots. Interesējas, vai ieklausīsimeies prezidenta teiktajā.

Arta Krūze komentē situāciju Saeimā. Saeimā pašlaik notiek Elektroenerģijas tirgus likuma grozījumi un Tautsaimniecības padomē tika skatīti priekšlikumi par elastīgajām jaudām. Jaunām jaudām tehniskie noteikumi pašlaik netiek izsniegti, bet ir plānots kādā veidā tas tiks nodrošināts, lai īstenotu valsts mērķus. Šo jautājumu pašlaik skata Saeima un deputāti. Ja prezidentam ir savs viedoklis, tad šī saruna notiks arī politiskajā līmenī un ar parlamentu.

Sanāksmes dalībnieks 8 (attālināti) norāda, ka tika minēts, ka būs veselības eksperti un, ka ir jānovērtē biotopi. Šonedēļ esot ticis apstiprināts jau 11 gadus ilgušais biotopu kartēšanas process. Interesējas vai un kā to ir plānots vērtēt, ņemot vērā, ka esošais biotopu saraksts papildināsies. Interesējas, vai ir pieredze kā vērtēt ietekmi uz cilvēkiem – mirgošana, elektromagnētiskais starojums, zemās un augstās frekvences – un kā tieši tas tiks vērtēts. Vai Latvijā ir eksperti, kas to var izvērtēt.

Elīna Bārdiņa norāda, ka no minētajām ietekmēm, kuras varētu ietekmēt veselību normatīvais regulējums Latvijā ir tikai attiecībā uz troksni. Norādīta novērtēšanas kārtība un robežvērtības. SIA "Vides eksperti" modelē troksni un šīs robežvērtības ir noteiktas priekš cilvēku veselības. Pārsniedzot robežvērtības varēsīm redzēt vai ietekme būs vai nebūs. Par zemas frekvences troksni normatīvā regulējuma Latvijā nav. Atbilstoši Valsts vides dienesta vadlīnijām tiek izmantots Dānijas normatīvais regulējums, kā tas tiek vērtēts. Attiecībā par mirgošanu arī tai nav normatīvā regulējuma Latvijā kā tas tiek vērtēts. Tiek izmantotas Vācijā izstrādātās vadlīnijas un arī citās Eiropas Savienības valstīs nav tāda normatīvā regulējuma, kas regulētu mirgošanu, bet ir tikai vadlīnijas, ņemot vērā, ka nav zinātniski pierādīta ietekme uz veselību, jo tās ietekme definēta tikai kā traucējoša. Papildina, ka SIA "Vides eksperti" vērtēs mirgošanu nosakot cik minūtes un stundas gadā mirgošana skars dzīvojamo apbūvi 3 km rādiusā ap vēja parku. Piemin Ventspils novadu kā labo piemēru, ka pašvaldība var noteikt teritorijas plānojumā ierobežot mirgošanu līdz 0 h gadā. Attiecībā par biotopiem komentē, ka tiks pieaicināts sertificēts biotopu eksperts, ko ir sertificējusi Dabas aizsardzības pārvalde un tad biotopu eksperts izvērtēs ietekmi uz biotopiem, NATURA 2000, īpaši aizsargājamām sugu atradnēm.

Ivars Pavasars, SIA "Vides eksperti" valdes loceklis, papildina par pētījumiem uz veselību. Norāda, ka eksperti neies uz mājām un nepētīs kā guļat. Norāda, ka balstīsies uz pētījumiem, kas veikti citās valstīs. Eksperti nepētīs miegu un cilvēku veselību. Atzīmē Skandināvijas un Dānijas pieredzi, ņemot vērā tur izbūvēto ievērojamo turbīnu skaitu, līdz ar to ir iespējams balstīties uz starptautiskiem, zinātniskiem pētījumiem, izmantot pētījumu rezultātus un robežvērtības, ko minēja Elīna.

Sanāksmes dalībnieks 9 (attālināti) no Skujenes interesējas, kas notiks ar ceļiem. Ja vēja turbīnas tiks būvētas, vai ceļi tiks slēgti un kā notiks turbīnu transportēšana. Interesējas, vai vietējiem iedzīvotājiem ir iespēja kaut kā noraidīt šo būvniecību vai tas ir jau apstiprināts.

Ivars Pavasars atbild uz jautājumu par projekta noraidīšanu. Norāda, ka VPVB var noraidīt, ja tiek konstatēts, ka tiek pārkāpta likumdošana, kas ir viens no veidiem kā var noraidīt.

Sanāksmes dalībnieks 10 norāda, ka tad jau nekas netiks pētīts. Izsaka bažas par pētījuma kvalitāti, ja tiek ņemta vērā citu valstu pieredze, jo tas ir pavisam kaut kas cits.

Ivars Pavasars atbild, ka var tikt izmantota arī Latvijas pieredze, ja tādi pētījumi ir.

Sanāksmes dalībnieks 10 papildina, ka nav dzirdējusi, ka tiks vērtēta ietekme uz bezumugurkaulniekiem un interesējas kā tas tiks novērtēts. Norāda, ka tas nav viena gada darbs, pat piecu vai desmit gadu darbs, lai izdarītu secinājumus.

Elīna Bārdiņa atbild, ka pašlaik Latvijā nav normatīvā regulējuma, kas noteiktu vērtēt šo dzīvnieku grupu. Jāvērtē ietekme tikai uz sīkspārņiem un putniem.

Kristaps Supe atbild uz **Sanāksmes dalībnieka 9** jautājumu par ceļiem. Parasti tiek vērtēta esošo ceļu krāvnēsība, cik tie ir plati vai piemēroti, un tiek piesaistīti projektētāji, kuri uzprojektē un saprot, ko ar esošajiem ceļiem vajag darīt. Aicina dalībniekus būt mierīgākiem un uzdot jautājumus pēc kārtas.

Elīna Bārdiņa papildina, ka ir jau uzsāktas konsultācijas ar VSIA "Latvijas Valsts ceļi" un, kad būs skaidri zināms turbīnu novietojums un pievedceļi, tiks turpināta komunikācija ar LVC, kas vērtēs, vai šie ceļi ir

piemēroti, vai ir nepieciešama pārbūve, vai jāmeklē citi alternatīvi risinājumi un vai tas vispār būs iespējams.

Sanāksmes dalībnieks 11 norāda, ka atgriezies šajā reģionā pēc kāda laika prombūtnes. Šeit viņam ir dzimtās mājas. Ir ģimene, seši bērni. Uzskata, ka dzīvo zonā, kura tiks ietekmēta. Ja nav konkrēti izpētīti fakti, par vēja parka ietekmi uz cilvēkiem, tad iespējams secināt vai tas ir labi vai nav. Interesējas, cik daudz cilvēku, kas iesaistīti vēja parka būvniecībā, dzīvo vēja parku ietekmes zonā.

Elīna Bārdiņa atbild uz jautājumu par citu valstu vadlīnijām, norādot, ka tas vērtējams kā pozitīvs aspekts, jo, ja netiktu ņemtas vērā šīs vadlīnijas, tad nekas netiktu vērtēts un nevarētu novērtēt potenciālo ietekmi uz cilvēku veselību. Norāda, ka Latvija vēja parku attīstībā vēl nav tik tālu, kas būtu skaidrojums, kādēļ mums šo normatīvo aktu nav. Ņemot vērā, ka Dānija jau sen ir šajā jomā, līdz ar to jau ir izveidotas vadlīnijas un noteiktas robežvērtības pie kurām ietekme var būt. Un, ja tas ir piemērs, pēc kura iespējams vadīties, tad arī tas tiks izmantots.

Kristaps Supe atbild uz **Sanāksmes dalībnieka 11** jautājumu par to, kuri cilvēki dzīvo vēja parku tuvumā. Norāda, ka vietā, kur dzīvo uzņēmuma īpašnieki, Dānijas rietumu krastā, tur pašvaldības iedzīvotājiem pieder daļa no vēja parka un iedzīvotāji dzīvo 800 m attālumā. Vēja parks izvietots piekrastē. Norāda, ka uzstādāmās turbīnas arī varētu nākt no Dānijas un tās būs lielākas, jaudīgākas, lai ar mazāku skaitu turbīnu varētu saražot vairāk elektroenerģijas.

Sanāksmes dalībnieks 12, Kosas iedzīvotāja, piedāvā pārdot māju.

Kristaps Supe norāda, ka sākumā jānovērtē vai teritorija ir derīga. Lūdz piedāvāt savu zemes vienību, kā to ir izdarījuši jau citi. Aicina sūtīt piedāvājumus un tie tiks izvērtēti.

Sanāksmes dalībnieks 13, Skujenes pagasta iedzīvotājs, norāda, ka tiešā darbības tuvumā atrodas 3 viņam piederoši īpašumi. Vēlas precizēt par minētajām turbīnām, kas nāk no Dānijas. Norāda, ka tās ir jūras tipa turbīnas, kas paredzētas ļoti nomaļām vietām. Norāda uz pieejamo informāciju par Eiropā reģistrēto vēja parku, ka šādas turbīnas uz sauszemes ir novietotas tikai vienā vietā Dānijā, nomaļā vietā un Latvijā par šādām turbīnām nav nekādas informācijas. Interesējas, kā tiks vērtētas ietekmes, ja ietekmju intensitāte atšķiras atkarībā no turbīnu augstuma un jaudas.

Kristaps Supe papildina, ka tuvākais vēja parks, kurš atbilst plānotajam vēja parkam un ir 240 m augsts, atrodas Igaunijā, Pērnavas apkaimē (Pehja – Pernumā pagasts). Norāda, ka Latvijā pašlaik augstākās ir ap 150 m augstas turbīnas Ventspils novadā.

Elīna Bārdiņa atbild uz jautājumu par to vai vērtējot ietekmi tiek ņemti vērā konkrētie augstumi. Jā. Piemēram, vērtējot ietekmi uz ainavu tiek ņemti vērā konkrēti turbīnu modeļi. Ja konkrētais modelis programmā nav pieejams, tad tāpat ir iespējams ievadīt augstumu manuāli. Vērtējot arī trokšņa un zemas frekvences trokšņa ietekmi, tiek ņemts vērā turbīnas modelis, augstums, jauda.

Sanāksmes dalībnieks 13 vēlas precizēt pret kādiem kritērijiem tiek vērtētas ietekmes, ja Latvijā pētījumu par šāda augstuma turbīnām nav.

Elīna Bārdiņa precizē, ka turbīnas augstums nenosaka to, kā šī turbīna tiek vērtēta. Vērtējums notiek saskaņā ar vadlīnijām.

Komentārs no zāles – tie nav pētījumi, bet tās ir vadlīnijas. Izsaka neizpratni, kāpēc jāizmanto Dānijas vadlīnijas.

Sanāksmes dalībnieks 14 norāda uz garlaicīgu sanāksmes vadīšanu. Pievērš uzmanību pa kādiem ceļiem braucam. Aicina atbildēt uz jautājumu cik ir rokas un kājas. Aicina ierakstīt protokolā, ka uz sanāksmi cilvēki ieradusies braucot pa ļoti sliktiem ceļiem, ļoti mīlot savu zemi un aicina dalībniekus pacelt rokas un kājas, lai nobalsotu pret. Turpina agresīvu monologu un aicina balsot pret.

Sanāksmes dalībnieks 15, Kosas iedzīvotājs, uzskata, ka likumi jau ir pieņemti un iedzīvotājiem ir vienkārši iespēja atnākt un nolaist tvaiku. Atzīmē, ka atbalsta zaļo enerģiju, bet tādu, kas tiek ražota videi draudzīgā veidā un ņemot vērā vietējo iedzīvotāju viedokli un, ja tas netiek ņemts vērā, tad tā ir problēma. Uzsver, ka Cēsu novada domē vairākums šobrīd sastāv no tās partijas, kura valdības līmenī iepriekšējos gadus šos likumus ir pieņēmusi. Uzsver pašvaldības vēlēšanu tuvošanos. Norāda, ka ir dažādu ekspertu viedokļi un normatīvie akti, bet saprot tos cilvēkus, kuri ir bažīgi neskatoties uz normatīviem, jo ir piemēri, kad pēc kāda laika šo ekspertu viedokļi izrādās kļūdaini (kā azbests un freons). Iesakā ieklausīties iedzīvotāju viedoklī un izvērtēt ietekmes ilgtermiņā, izvērtēt tehnoloģiskos riskus.

Kristaps Supe atbildot uz jautājumu norāda, ka atrodas procesa sākumposmā. Ir zināms, ar kurām zemēm var strādāt. Šobrīd pašiem vēl nav zināms, kur un kā turbīnas var uzbūvēt, tieši tāpēc tiek vērtēta ietekme uz vidi, vērtēta ietekme uz putniem.

Sanāksmes dalībnieks 16, Kosas iedzīvotājs, pārtrauc **Kristapu** norādot, ka diez vai bez plāna viņi ir nākuši un turpina norādot, ka Kosas pagasta iedzīvotāji ir izveidojuši biedrību "Drosme darīt" un aicina visus piebiedroties. Jautā, vai uz viņiem attiecas Amatas novada teritorijas plānojums, bet uz attīstītāju tas neattiecas.

Kristaps Supe norāda, ka visiem ir vieni un tie paši likumi.

Sanāksmes dalībnieks 16 lūdz protokolā norādīt, ka attīstītājs ir gatavs ievērot Amatas novada teritorijas plānojumu par attālumu. Jautā vai piekrist.

Kristaps Supe norāda, ka esot sapratis, ka to vērtēs.

Sanāksmes dalībnieks 16 jautā, vai attīstītājs tad nepiekrīt ievērot šo attālumu. Informē, ka viņam pieder īpašums, no kura iespējams tuvāk par 800 m tiks būvēta turbīna. Pašlaik tur nav māja, bet zeme un šobrīd tur nekā nav. Jautā, vai nākotnē varēs kaut ko tur darīt?

Kristaps Supe atbild, ka nevarēs dzīvot tuvāk par 800 m no šīs turbīnas.

Sanāksmes dalībnieks 16 atsaucas uz Satversmi, ka savās mājās varot darīt ko grib.

Sanāksmes dalībnieks 17 (attālināti) norāda, ka attīstītājs plāno 2 vēja parkus ar 20 un 12 turbīnām, kopā 32 turbīnas. Un būvējot turbīnas būtu jāatkāpjas 800 m vai 1,5 km no ēkām. Norāda, ka Dānijā 8 MW turbīnas ir tikai 125, no kurām 120 atrodas jūrā un 5 ir testa vietās, kur pēta turbīnas, līdz ar to uzskata, ka nav iespējams pētīt ietekmi uz sīkspārņiem vai stārķiem jūrā.

Kristaps Supe atbild, ka ir Nordex turbīnas 241 m, kas atrodas uz sauszemes Igaunijā.

Sanāksmes dalībnieks 17 (attālināti) uzstāj, ka projektā norādīts, ka plānots likt Vestas.

Kristaps Supe atbild, ka projektā vēl nav rakstīti turbīnu modeļi.

Sanāksmes dalībnieks 17 (attālināti) izrāda neizpratni, kā nav, ja tekstā rakstīts Vestas ar 3500 t betona, kuru, lai atvestu nepieciešamas 175 mašīnas vienai turbīnai, kam meža vidū ir jāatbrauc pa jauno ceļu, kas tiks sabojāts. Lūdz garantēt, ka tiks ieguldīti 60 miljoni ceļu remontam, pamatu demontēšanai.

Kristaps Supe atbild, ka līgums paredz, ja būvniecības laikā tiek izmantoti pašvaldības ceļi, kas neatbilst turbīnu pārvadāšanas kritērijiem, tad attīstītāja pienākums ir tos uzlabot. Ja būvniecības laikā tiek sabojāti, tad tie tiek saremontēti.

Sanāksmes dalībnieks 17 (attālināti) jautā vai betons arī tiks izrakts, jo Eiropā nekur neesot izrakts.

Sanāksmes dalībnieks 14 uzsver Cēsu novada ainavas nozīmību un aicina deputātus rīkoties.

Sanāksmes dalībnieks 18, kura īpašums atrodas tuvu izpētes teritorijai, jautā attīstītājam, ja Cēsu novada dome sola nodrošināt caurspīdīgu procesu, vai arī viņi ir gatavi nodrošināt caurspīdīgu procesu un sabiedrībai parādīt savu biznesa plānu, lai sabiedrība pārliecinās, ka ir norādīti visi izdevumi, lai pēc aktīvās darbības beigšanās turbīnas nepaliktu tur, kur tās bija. Interesējas, kas notiks, ja izrādīsies, ka pēc turbīnu uzstādīšanas kaut kādi robežlielumi neatbilst tam, kas tika iesniegts vides izvērtējumā, kādas būs tālākās darbības.

Kristaps Supe atbild, ka var apgalvot, ka, lai uzbūvētu turbīnas to ir iespējams izdarīt par saviem līdzekļiem, gan arī piesaistot investoru. Attiecībā par turbīnu nojaukšanu min, ka, ja to būs nepieciešams darīt, tad to arī paši darīs.

Sanāksmes dalībnieks 19 jautā, kas notiks, ja uzņēmums bankrotēs un kurš tad nojauks turbīnas.

Kristaps Supe atbild, ka tas notiks atbilstoši procedūrai.

Sanāksmes dalībnieks 20, Zaubes pagasta iedzīvotājs, vēlas noskaidrot, vai būs iespējams pēc tam saņemt detalizētu informāciju, kā tas tika rādīts prezentācijā, jo SIA "Vides eksperti" un citās mājaslapās ir pieejama daļēja un nepilnīga informācija, ir tikai labojumi, sliktas kvalitātes karte un tikai kadastra numuri. Ja ir regulējums par metriem, aprakstītas ietekmes, ņemta vērā ārzemju pieredze, vēlas noskaidrot, kāpēc turbīnu augstums ir izvēlēts tieši vairāk kā 200 metri un interesējas, vai iedzīvotāji var regulēt un ietekmēt (samazināt) augstumu.

Elīna Bārdiņa atbild, ka prezentācija pēc sanāksmes tiks ievietota SIA "Vides eksperti" mājaslapā.

Kristaps Supe atbild, ka turbīnas ar 250 m ir izvēlētas, jo šādi modeļi pašlaik ir pieejami un tas ir nosacīts standarts ar kuru strādā.

Sanāksmes dalībnieks 20 interesējas, vai pasaulē nav mazāku vēja turbīnu.

Kristaps Supe norāda, ja tiek pārsniegtas robežvērtības, turbīnas ir jāaptur vai jāparedz citi risinājumi.

Ivars Pavasars papildina, ka tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums, tiek izdots VPVB atzinums, nākamais process ir būvniecības process. Lai uzsāktu būvniecību ir jāsaņem tehniskie noteikumi un jāizstrādā būvprojekts un IVN noteiktās robežvērtības tiek ņemtas vērā arī būvprojektā.

Sanāksmes dalībnieks 21, Zaubes pagasta iedzīvotājs, interesējas, cik augstas ir turbīnas, kurām ir veikta ietekmju novērtēšana. Norāda, ka skaņa dažādos augstumos izplatās dažādi un nedrīkst izmantot vienu pētījumu visiem gadījumiem. Norāda, ka jābūt 2 – 3 gadu pētījumiem.

Ivars Pavasars atbild, ka ietekmes nav dažādas, tās ir līdzīgas. Norāda, ka vides eksperti nav zinātnieki. Ar pētījumiem jāsaprot zinātnieku veiktus pētījumus no zinātniskām institūcijām.

Sanāksmes dalībnieks 12 interesējas, kas ir vides eksperti, ja ne zinātnieki. Kā ir iespējams veikt pētījumu?

Ivars Pavasars uzsver, ka netiks veikti tieši zinātniski pētījumi.

Sanāksmes dalībnieks 12 vēlas precizēt Artas minēto, ka valdība ir aicinājusi realizēt projektu. Vēlas konkrēti dzirdēt, kurš no valdības ir aicinājis, lai saprastu, kā šis process notiek, jo iedzīvotāji par ieceri uzzinājuši tikai šogad, 2 nedēļas atpakaļ. Cēsu novada ziņas esot atnākušas ar ļoti lielu nokavēšanos. Vēlas zināt konkrētu ministru, kurš aicināja šo darīt.

Kristaps Supe precizē, ka ar aicinājumu bija domāts tas, ka Latvija ir nospraudusi sasniegt atjaunīgo energoresursu mērķus, attīstīt vēja parkus, saules paneļu parkus un investori to ir uztvēruši kā aicinājumu.

Sanāksmes dalībnieks 22 skaidro, kā Latvijā un Baltijā tiek tērēta elektroenerģija. Dalās ar personīgo pieredzi par turbīnu radīto troksni to tiešā tuvumā, norādot, ka klātesot vējam tās nav dzirdamas. Kā reālo traucējumu uzskata mirgošanu. Uzskata, ka infraskaņas ietekme ir muļķības.

Sanāksmes dalībnieks 23 no Annas Muižas informē, ka izpētes teritorija atrodas Aizsardzības ministrija zonā, kur vēja turbīnu būvniecība nav atļauta drošības apsvērumu dēļ. Norāda, ka pagājušā gadā iznāca jauns informatīvais ziņojums, kur šīs zonas ir mainījušās. Apšaubā attīstītāja pienesmu ekonomikai, jo Aizsardzības ministrija veikusi finansējuma pieprasījumu 45 miljonu apmērā papildus radaru iegādei, kam saņemts apstiprinājums. Interesējas, vai attīstītājs ir jau saņēmis apstiprinājumu no Aizsardzības ministrijas būvēt vēja parku.

Elīna Bārdiņa atbild, ka pagājušā gada augustā jau tika uzsāktas konsultācijas ar Aizsardzības ministriju un izvērtējums ir jāgaida vairāk par 1 mēnesi, vismaz 4 – 5 mēnešus.

Sanāksmes dalībnieks 23 interesējas, ja jau vēstule tika nosūtīta augustā, tad vēstulei jau vajadzēja būt saņemtai.

Elīna Bārdiņa paskaidro, ka ņemot vērā, ka tika samazināta izpētes teritorija, atkārtoti tika iesniegts iesniegums rudenī un atbildes vēstule līdz šim nav saņemta.

Sanāksmes dalībnieks 23 norāda, ka teritorija ietilpst dzeltenajā teritorijā, kas pieprasa kompensācijas.

Elīna Bārdiņa piekrīt, norādot, ka teritorija ietilpst dzeltenajā un zaļajā zonā un dzeltenā zona neaizliedz turbīnu izbūvi.

Sanāksmes dalībnieks 23 piekrīt, ka neaizliedz, bet norāda, ka no Aizsardzības ministrijas tiek prasītas kompensācijas.

Elīna Bārdiņa norāda, ka pats attīstītājs lemj, vai Aizsardzības ministrijas pieprasītie kompensējošie pasākumi, būs ekonomiski izdevīgi, ņemot vērā plānoto turbīnu skaitu.

Kristaps Supe skaidro kāpēc viņi ir ieradušies, lai parādītu, ka ir šāda iecere un iedzīvotājiem ir iespēja pateikt, ko viņi domā un ka šobrīd tiek gaidīta atbildes vēstule no Aizsardzības ministrijas.

Sanāksmes dalībnieks 24, Kosas iedzīvotājs, norāda, ka vēja turbīnas ierobežos visu iedzīvotāju iespējas operēt ar īpašumiem. Uzsver īpašuma vērtības krišanos. Interesējas, vai vērtējot ietekmes tiks ņemts vērā, ka tiks ierobežotas iespējas rīkoties ar savu īpašumu, īpašuma vērtības kritums. Uzsver demogrāfijas stāvokli Latvijā norādot, ka jaunie cilvēki nenāks dzīvot blakus turbīnām.

Ivars Pavasars atbild, ka tas viss tiks ņemt vērā pētījumā. To, ko mēs varam darīt – mēs varam parādīt, aprakstīt. Īpašuma vērtības izmaiņas Latvijā vērtē nekustamo īpašumu vērtētāji. Norāda, ka SIA "Vides eksperti" nepieņem lēmumus. Viss tiek aprakstīts, tiek doti fakti, apkopoti zinātniskie pētījumi, ņemti vērā ekspertu vērtējumi. Uzsver, ka nepieņem gala lēmumu, viss tiks izpētīts un parādīts.

Kristaps Supe papildina, ka turbīnas tiks novietotas mežā, kur dzīvojamo māju nav. Norāda, ka būvējot teritoriju netiek nozāģēts viss mežs, tikai atsevišķa daļa.

Sanāksmes dalībnieks 25 interesējas, cik izmaksās 1kWh elektrības. Apšaubā, vai ir vajadzīga attīstītāja enerģija. Norāda, ka Somijā un Zviedrijā ir divas reizes lētāka enerģija.

Kristaps Supe uzdod pretjautājumu, vai ir zināms kāpēc Zviedrijā ir lētāka enerģija.

Sanāksmes dalībnieks 25 atbild, ka Zviedrijā arī ir ūdens enerģija, tāpat kā Latvijā. Jautā, vai Latvijā maz vēl ir vajadzīgas 20 VES. Uz Daugavu ir 4 HES. Sniedz informāciju par saražoto elektroenerģijas daudzumu. Interesējas, vai Latvijai vajag vēl vēja parkus.

Kristaps Supe uzsver, ka no ūdens enerģija tiek ražota pārsvarā pavasarī un rudenī.

Elīna Bārdiņa papildina, ka atbilstoši AS "Augstsprieguma tīkls" mājaslapā pieejamajai informācijai, pagājušā gada decembrī Latvijā tika saražoti ~ 57 % no patēriņam nepieciešamās elektroenerģijas.

Sanāksmes dalībnieks 26 no Annas ciema uzskaita tuvumā esošās viesu mājas, t.sk. Annas muižu, kas varētu tikt ietekmētas. Norāda, ka minimālais attālums līdz kuram vēja parkam vajadzētu atkāpties ir 2 km. Uzska, ka nekādas pārbaudes un pētījumi nav nepieciešami, un vēja parku būvniecība tuvāk par 2 km nav pieļaujama. Atsauca uz valsts prezidenta teikto, ka ienāk sūdzības par vēja parkiem un saules parkiem, norādot, ka iedzīvotājiem ir tiesības. Norāda, ka par vēja parku ir uzzinājis tikai janvārī, jo Cēsu novada vēstis nebija saņemtas. Uzsver, ka iedzīvotāji šodien ir ieradusies, lai pateiktu vēja parkiem nē.

Elīna Bārdiņa atgādina, ka tās ir iedzīvotāju tiesības vērsties institūcijās un paust savu viedokli par vēja parku.

Sanāksmes dalībnieks 27 (attālināti) norāda, ka vides eksperti atsaucas uz Dānijas un Vācijas pētījumiem, lai gan teritorijai raksturīgie apstākļi ir atšķirīgi (piemēram, hidroloģija, ģeoloģija). Turbīnu būvniecībā var tikt izmantoti pāļi un interesējas, vai nebūs tā, ka pēc 20 gadiem būs jāpērk dārgs ūdens.

Elīna Bārdiņa atbild, ka novērtējot hidroloģiskos apstākļus netiek izmantotas citu valstu vadlīnijas. Tiks pieaicināts hidrologs, kurš ir eksperts savā jomā, kurš tad attiecīgi pats nosaka vērtēšanas metodiku. Ņemot vērā iepriekšējo pieredzi, turbīnu izbūve nerada ietekmi uz gruntsūdens līmeņa pazemināšanos. Atsaucoties uz komunikāciju ar hidrologiem, tie tika norādījuši, ka gruntsūdeņi māk apiet pamatus un tie nepazeminās. Norāda, ka ietekme var būt, bet tā būs īslaicīga būvēšanas laikā, kad pamatu izbūvei var būt nepieciešama ūdens atsūkņošana.

Sanāksmes dalībnieks 14 aicina Elitu Eglīti izteikties.

Elita Eglīte jautā iedzīvotājiem, ko viņi darīja 2014. gadā. Norāda, ka tie bija citi laiki un pasaule ir mainījusies. Uzsver, ka Cēsu novada pašvaldība ir pret vēja parkiem, bet ir par novada un teritorijas attīstību. Nav pārliecības par to, vai ir vajadzīgi vēja parki. Nesaprot, kāpēc balstītes uz Dānijas pieredzi, ja ir arī citas valstis tuvāk. Norāda, ka nenostāsies pret iedzīvotājiem.

Sanāksmes dalībnieks 21 vēlas precizēt par zemes vērtības izmaiņām. Vēlas noskaidrot, ja pēc vēja parka izbūves samazināsies īpašuma vērtība uz pusi, vai tiks atmaksāta starpība.

Kristaps Supe atbild, ka nav zināms, vai īpašuma vērtība kritīsies.

Sanāksmes dalībnieks 21 piemin pieredzi ar paziņām Ventspilī un Liepājā, kuri nevar pārdot savus īpašumus.

Ivars Pavasars interesējas, vai tiek runāts par lauksaimniecības zemi vai meža zemi ņemot vērā nosaukto cenu.

Sanāksmes dalībnieks 21 norāda, ka tam nav nozīmes un privāto informāciju neizpauž.

Ivars Pavasars norāda, ka nozīme ir tam, ka nebūs nekāda ierobežojuma veikt mežsaimniecisko vai lauksaimniecisko darbību.

Sanāksmes dalībnieks 21 turpina apšaubīt, ka viņa īpašumu kādreiz būs iespējams pārdot.

Sanāksmes dalībnieks 28 paskaidro kā var noskaidrot kā kritīsies īpašuma vērtība – veikt īpašuma novērtējumu šodien un tad, kad uzbūvē vēja parku. Interesējas, vai tiks kompensēta starpība.

Kristaps Supe norāda, ka tas nav šīs dienas jautājums.

Sanāksmes dalībnieks 28 uzstājīgi grib noskaidrot, vai tiks kompensēta starpība.

Kristaps Supe norāda, ka nav iespējams atbildēt uz šo jautājumu.

Sanāksmes dalībnieks 28 norāda, ka novada attīstība nav iespējama bez cilvēkiem. Izstāsta savu pieredzi par īpašuma iegādi Cēsu novadā. Atsaucas uz iepriekš minēto, ka tiks pētīta infraskaņa, bet beigās, ka netiks, jo tiks izmantoti nezināmi pētījumi. Norāda, ka pētījumiem ir jābūt lokāliem.

Elīna Bārdiņa precizē par trokšņa novērtējumu. Norāda, ja tiktu izmantoti zinātniskie pētījumi, tad būtu jāizmanto analogiski pētījumi. Paskaidro, ka troksnis, zemfrekvences troksnis, mirgošana, ainavas tiek aprēķinātas, modelētas, vērtētas tikai tad, kad ir zināms turbīnu gala novietojums, kas ir piesaistīts konkrētām koordinātēm. Dati netiek ņemti no pētījumiem.

Sanāksmes dalībnieks 28 interesējas pēc kādas metodikas infraskaņa tiks vērtēta.

Elīna Bārdiņa paskaidro, ka to nosaka Dānijas vadlīnijas, kuras nosaka aprēķina metodiku.

Sanāksmes dalībnieks 28 interesējas, vai tiks mērīta to dzirdamība.

Elīna Bārdiņa paskaidro, ka tiks rēķināts, kādu trokšņa līmeni radīs vēja turbīnas pie katras dzīvojamās mājas 2 km rādiusā ap vēja parku, lai noskaidrotu, vai tiks pārsniegtas noteiktās robežvērtības.

Sanāksmes dalībnieks 28 precizē, ka infraskaņu nedzird.

Elīna Bārdiņa piekrīt, ka nedzird, bet tas parāda, vai tiks pārsniegtas robežvērtības un modelis nepasaka dzirdēs vai nedzirdēs.

Sanāksmes dalībnieks 28 vēlas precizēt, vai tiks rēķināts, kā tiks ietekmēti cilvēki.

Elīna Bārdiņa interesējas, kā var aprēķināt ietekmi uz veselību. Paskaidro, ka noteiktās robežvērtības parāda to, kāda ir robeža no kuras ietekme uz cilvēku var rasties. Paskaidro, ka tādēļ tiek veikts IVN process, kurā tas tiks vērtēts, ņemot vērā konkrēto turbīnu novietojumu un to parametrus.

Sanāksmes dalībnieks 28 atsaucas uz Pasaules Veselības Organizācijas ziņojumu par vizuālo un trokšņa ietekmi, kurā noteikts, ka skaņa rada cilvēkiem paaugstinātu trauksmi un depresiju, kas dzīvo vēja parku tuvumā. Interesējas, kā IVN ietvaros tiks vērtēts cilvēku psihoemocionālais stāvoklis.

Ivars Pavasars atbild, ka neesam psihiatri, lai novērtētu, katra klātesošā cilvēka psihoemocionālo stāvokli. Var tikt izmantoti zinātniski pētījumi par turbīnu ietekmi uz cilvēku psihoemocionālo stāvokli un tie arī tiks izmantoti. Norāda, ka paši nepētīs ietekmi uz cilvēku psihoemocionālo stāvokli.

Sanāksmes dalībnieks 29 norāda, ka internetā ir iespējams atrast pētījumus, kā turbīnas ietekmēs dzīvniekus. Uzdod jautājumu, cik kilometru rādiusā ap turbīnu meža dzīvnieki bēg asociējot turbīnas radītās vibrācijas ar ienaidnieka/plēsēja tuvošanos. Sniedz atbildi, ka šī vibrācija veidojas 18 km rādiusā ap turbīnu, kas ietekmējot pat sliekas, līdz ar to var prognozēt, ka lauksaimniecības zemēs būs zemāka raža. Izsaka bažas par pāļu kā pamatu izmantošanu, kas gruntsūdeņiem radīs vibrācijas, tie var pārvietoties un aizbirt.

Ivars Pavasars atbild, ja ir šādi pētījumi, tad tie tiks izmantoti.

Sanāksmes dalībnieks 28 jautā pašvaldībai, atsaucoties uz tās pieminēto Labs gribas memorandu, kurā minēta bioloģiskās daudzveidības veicināšana, dabas resursi un ūdeņi, kā varēs tikt īstenoti šie nosacījumi, ja vēja turbīnas radīs mikrodaļiņu un eļļas piesārņojumu, kas tiks tīrītas ar ķīmijām un kas tiks atstātas turpat zemē un ar gruntsūdeņiem nonāks akās. Turpina uzskaitīt citus memorandā minētos punktus.

Sanāksmes dalībnieks 30, Nītaures pagasta iedzīvotāja, interesējas par elektrotīklu jaudām.

2:42:55 pārtrūkst skaņa.

Kamēr skaņa vēl ir izslēgta **Kristaps Supe** klātienē dalībniekiem paskaidro, ka AST ir rezervēts ap 6000 MW, lielākā daļa ap 80% ir saules enerģijas rezervācija. Izsaka viedokli, ka daļa projektu netiks īstenoti, tāpēc būs iespēja īstenot vēja projektu.

2:46:39 skaņa atgriežas.

Sanāksmes dalībnieks 10 turpina izteikt neuzticību visām projekta iesaistītajām pusēm. Iepazīstina ar negatīvo pieredzi mežizstrādē. Norāda, ka visi pētījumi ir jau sen izdarīti. Atzīmē elektromagnētiskā lauka slikto ietekmi. Izrāda neapmierinātību, ka nekas vēl nav izpētīts, īpaši bezmugurkaulnieki un citas dzīvnieku grupas, kuras netiek pētītas IVN ietvaros.

Kristaps Supe atbild, ka aizsargājamās teritorijās nekas netiks būvēts.

Elīna Bārdiņa atgādina, ka šī ir sākotnējā sabiedriskā apspriešana un nekas vēl nav pētīts. Mērķis ir iepazīstināt ar ieceri un ļaut iedzīvotājiem izteikt savu viedokli.

Sanāksmes dalībnieks 14 sāk skaitīt tēvreizi un lielākā daļa sanāksmes dalībnieku piebiedrojas.

Sanāksmes dalībnieks 8 interesējas vai tuvumā plānoti citi vēja parki un vai tiks vērtētas kumulatīvās ietekmes.

Elīna Bārdiņa atbild, ka kumulatīvās ietekmes tiks vērtētas. Atbilstoši iepriekš pašvaldības minētajam, pašlaik tuvākais vēja parks ir SIA "Lat Eco Energy". Paskaidro, ka ietekmes uz vidi novērtējums paredz, ka vērtējot visas ietekmes ir jāvērtē arī kumulatīvās ietekmes. Pašlaik ir zināms, ka VPVB ir izdevis programmu, bet par tālāku attīstību nav zināms. Ir pieteiktas izpētes teritorijas, bet nav zināms turbīnu novietojums, kas ir nosacījums, lai varētu vērtēt kumulatīvās ietekmes. Norāda, ka tiks pieprasīta informācija arī Valsts vides dienestam un Vides pārraudzības valsts birojam par pieteiktajiem vēja parkiem tuvākajā apkārtnē.

Sanāksmes dalībnieks 31 (attālināti) izsaka iebildumu, ka ierosinātais nenodrošina atbilstošu tehnisko nodrošinājumu kā tas noteikts MK noteikumos Nr.18. Norāda, ka sanāksmes laikā vairākkārtīgi ir bijis video un skaņas zudums. Laikā no plkst. 20:41 līdz 20:45 nebija nekas dzirdams. Interesējas, kāpēc MS Teams ir izslēgta tērzētava/čats.

Elīna Bārdiņa atbild, ka čata funkcija ir izslēgta, lai neradītu lieku haosu. Ja ir vēlēšanās izteikties, tad lūdz to darīt tā kā līdz šim paceļot roku, tāpat kā to dara cilvēki klātienē. Norāda, ka sanāksme tiek ierakstīta un tiks skatīts, vai šādas problēmas ir bijušas.

Arta Krūze lūdz visiem runātājiem izmantot mikrofonu savādāk ierakstā nekas nebūs dzirdams.

Sanāksmes dalībnieks 27 (attālināti) norāda, ka netika saņemta atbilde par ietekmi uz gruntsūdeņiem. Izsaka bažas, ka iedzīvotāji būs izmēģinājuma trusiši.

Elīna Bārdiņa paskaidro, ka tādēļ ir IVN procedūra, kas ir process, kurā ņemot vērā plānoto infrastruktūras novietojumu, tiks vērtēta hidroloģiskā ietekme. Ja šī ietekme būs novērota, būs jāveic izmaiņas infrastruktūras novietojumā.

Sanāksmes dalībnieks 32, biedrība Drosme darīt, iepazīstina ar biedrību, pieaugušo kopienu skaitu.

Kristaps Supe aicina uzdot jautājumu.

Sanāksmes dalībnieks 32 lūdz paklusēt, savādāk aicina labāk vairs nerādīties.

Sanāksmes dalībnieks 32 turpina, ka ir piesaistīti vairāki juristi, advokāti, dabas draugi, speciālisti, kas mēģinās projektu apturēt. Vēršas pie pašvaldības, īpaši Jāņa Rozenerga, jautājot, vai viņš kā Jānis Rozenbergs atbalsta šo vājpriātu un, vai viņš kā mērs atbalsta šo vājpriātu.

Jānis Rozenbergs atbild, ka jau vairākas reizes tiek piesaukta pašvaldība un ka pašvaldība neko nedara. Norāda, ka neatbildēs uz jautājumu patīk vai nepatīk. Tas ir process, kurā visi iesaistās un pašvaldība savus nosacījumus un iebildumus ir jau izvirzījusi rakstiski vēstulē. Atzīmē, ka pašvaldība strādās profesionāli. Ja vēl tiks saņemti priekšlikumi, iebildumi, pašvaldība to ir gatava arī uzlikt uz papīra. Norāda, ka pašvaldība darbojas iedzīvotāju interesēs izvirzot savas prasības, tiekoties ar iedzīvotājiem kopienās. Norāda, ka izstrādē esošais teritorijas plānojums arī ir instruments, kuru izmantot, lai regulētu šīs lietas. Atgādina, ka pašvaldībai šī ir pirmā pieredze ar vēja parka projektu. Ir attīstīti 2 saules parki un arī tur sākotnēji bija klupšanas akmeņi.

Sanāksmes dalībnieks 32 atsaucas uz iepriekš stāstīto, ka pašvaldība nevar ietekmēt procesu, jo par to lemj ministru kabinets. Piemin nodokļu maksātāju naudu, ko saņem pašvaldība, un interesējas, ko pašvaldība pārstāv – valsti vai cilvēkus Cēsu novadā.

Jānis Rozenbergs atkārto, ka pašvaldības vēstule, kura ir jau iesniegta, tā ir iedzīvotāju pārstāvniecība caur pašvaldību likumdošanas ietvarā.

Sanāksmes dalībnieks 28 interesējas, kurā brīdī sāksies IVN?

Elīna Bārdiņa atbild, ka ir jau sācies.

Sanāksmes dalībnieks 28 norāda, ka līdz 2028. gadam Cēsu novadā plānots veikt ainavu kartēšanu. Interesējas, ja tas vēl nav izdarīts, kā var virzīt vēja projekta attīstību. Norāda to kā instrumentu, lai apturētu vēja parku, ja ainavas vēl tiek pētītas.

Ineses Suija – Markova izrāda neizpratni par informācijas avotu. Norāda, ka jaunajā Cēsu novada teritorijas plānojumā tiek pētītas vērtīgās ainavas un tam tiks piesaistīta ekspertīze. Norāda, ka noteiktā līmenī informācija par ainavām ir jau pieejama. Tiks sagatavota aktuālā versija jaunajā teritorijas plānojumā. Pašvaldība uzsver, ka šis process netiks politizēts, jo katram lēmumam ir sekas. Ja Cēsu novada pašvaldība tiks iesūdzēta tiesā un vadoties pēc Tukuma novada pieredzes, kurā tā 2 tiesas zaudēja attīstītājam, šim lēmumam būs juridiskas un finansiālas sekas. Norāda, ka tad iedzīvotāji atkal jautās, kurš nesīs atbildību, jo tā arī būs nodokļu maksātāju nauda. Izsaka bažas šādās tiesvedībās zaudēt. Atsaucas uz Jāņa Rozenberga teikto, ka pašvaldība rīkosies profesionāli un process netiks politizēts priekšvēlēšanu laikā. Aicina palikt profesionāliem, operēt ar faktiem, juridisko ietvaru kādā katram iedzīvotājam un pašvaldībai ir dotas tiesības.

Komentārs no zāles par Limbažu vēja parka projektu.

Ineses Suija – Markova aicina iedziļināties, kad tiek citētas ziņas. Aicina iedziļināties par kāda veida projektu iet runa, kādā stadijā tas ir un ko Limbažu dome lēma. Jāpievērš uzmanība niansēm. Tas ir AS "Latvijas valsts meži" projekts, kuru IVN process ir jau tuvu noslēgumam un Limbažu dome ir lēmusi, ka tai nav līdz galam skaidri daži aspekti, tāpēc viņi neakceptē darbību. Uzsver, ka Nītaures process ir tikai sācies un var runāt tikai pieņēmumos. Tāpēc sanāsmē tiek diskutēts par to, kādas ir tās prasības, kas uztrauc un kā pašvaldībai tās noformulēt, lai precīzi prasītu ko pētīt un analizēt. Atzīmē, ka pašvaldībā nekāda būvniecības iecere nav iesniegta. Norāda, ka tie ņemta vērā citu pašvaldību pieredze.

Sanāksmes dalībnieks 33, ārste no Kosas, norāda, ka pētījumu par ietekmi uz veselību varētu būt grūti veikt, jo līdz šim esošie pētījumi veikti par vecākām un mazākas jaudas turbīnām. Zinātniskā literatūra parāda nepierādītas, šaubīgas ietekmes uz cilvēku veselību, bet ir pierādīta arī kaitīga ietekme uz cilvēka veselību. Sprotot, ka būs grūti atrast pētījumus un pielāgot tos konkrētajam projektam. Interesējas, ja uzstādot turbīnas, tiek konstatēts, ka ir lielāka skaņa, lielāka ietekme un cilvēkiem parādās veselības problēmas, kas to izvērtēs un kas to kompensēs. Interesējas, kas notiks ar cilvēkiem, ja iestāsies darbnespēja, jo ir miega traucējumi, asinsvadu problēmas, reibonis, kas ir ļoti grūti

ārstējams. Kā cilvēki var paļauties, ka tiks nodrošināta dzīves kvalitāte, ja ietekme nav izpētīta. Jautā, kā attīstītājs reaģēs, ja cilvēki vērsīsies ar veselības problēmām.

Ivars Pavasars atkārtoti norāda, ka vides eksperti nav ārsti. Var balstīties tikai uz citu pētījumu robežvērtībām. Var izmantot robežvērtības, ko noteikusi Pasaules Veselības Organizācija vēja elektrostacijām – 45 dB. Interesējas, ko vēl darīt.

Sanāksmes dalībnieks 33 interesējas, ja IVN ietvaros tiek izpētīts, ka vērtība būs mazāka par noteikto robežvērtību un uzstādot turbīnas ir iespējams aiziet uz konkrēto māju un izmērīt vai, ja parādās jauni pētījumi, vadlīnijas, ka drošāks tomēr ir mazāks lielums, vai ģeneratori tiks izslēgti.

Kristaps Supe atbild, ka jā, jo tas ir viens no nosacījumiem. Piemin, ka ir citam vēja parkam jau apstiprināts IVN, kurā noteikts, ka tad, kad turbīnas būs uzbūvētas, būs jāveic mērījumi noteiktās vietās. Ja tiks pārsniegtas robežvērtības, turbīnas tiks izslēgtas vai būs jāmeklē kāds cits risinājums.

Sanāksmes dalībnieks 13 norāda, ka plānā vēl nekur nav norādīts turbīnu novietojums un skaits. Pieņem, ka attīstītājs pats nemaz nezina, kur tie būs. Interesējas, kur atradīsies pievedceļi, kabeļi, apakšstacijas. Interesējas, kur to var redzēt publiski, lai saprastu, kur tas atradīsies. Norāda, ka visiem šiem objektiem būs vajadzīga būvatļauja un būs vajadzīga publiska apspriešana, jo tiks nocirsti koki un ietekmēta vide. Interesējas vai šo infrastruktūras objektu ietekme uz vidi tiks vērtēta kumulatīvi vai atsevišķi.

Elīna Bārdiņa paskaidro, ka paredzētās darbības izpētes teritorija skaitās no turbīnas līdz apakšstacijai, kas nozīmē, ka tiks vērtēta arī pievedceļu un kabeļu izbūves radītās ietekmes, tai skaitā atmežojamās platības.

Komentārs no zāles, ka vairāki cilvēki ziņo par pārraides problēmām.

Elīna Bārdiņa lūdz kolēģei pārbaudīt skaņu, kura ir pieslēgusies MS Teams. Norāda, ka viss ir kārtībā. Turpina atbildēt uz jautājumu, ka orientējošais turbīnu novietojums ir zināms, bet pašlaik tas publiski nebūs pieejams. Tas būs publiski pieejams uz ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laiku, ņemot vērā, ka vēl tiks veikta izpēte un diez gan ticami, ka turbīnām piemērotās teritorijas varētu samazināties putnu izpētes rezultātā, kas nozīmē, ka turbīnu novietojums būs jāpārplāno. Izrietoši no turbīnu novietojuma tiks plānots ceļu un kabeļu novietojums.

Sanāksmes dalībnieks 10 uzskaita visas dzīvnieku grupas uz kuriem veicams ietekmes novērtējums, t.sk. gliemežiem un tārpiem.

Sanāksmes dalībnieks 34, kurš grib attīstīt ekoloģisku vidi, ko ir jau iesācis darīt, aicina dalībniekiem pacelt rokas, kuri ir pret vēja parka izbūvi. (*Lielākā daļa zāles paceļ rokas*). Aicina attīstītājam pateikt savam saimniekam, ka apkārtnes iedzīvotāji ir pret un, lai tas paliek uz viņa sirdsapziņas, ja par spīti tam vēja parks tiks attīstīts un tiks ignorēti iedzīvotāji, kuri šeit dzīvo un atraduši vidi, kur būt un augt bērniem. Lūdz apsūtīt, ka tas tiks pateikts saimniekam.

Kristaps Supe atbild, ka mērķis nav darīt kaut ko pret iedzīvotāju gribu. Norāda, ka noteikti pateiks. Tiek norādīts, ka viņi šeit ir, jo ir zināms, ka ir pieejamas zemes, tiks veikti pētījumi un, ja tas būs iespējams, tad virzīsies uz priekšu, bet, ja tas nebūs iespējams, tas netiks darīts.

Sanāksmes dalībnieks 34 izsaka cieņu klātesošajiem no attīstītāja puses, tomēr rodas iespaids, ka visi grib uzbūvēt šo vēja parku, neskatoties uz to, ko iedzīvotāji saka. Norāda, ka iedzīvotāji tiek mierināti, ka process ir tikai sākuma posmā. Ierosina caur Cēsu pašvaldību norīkot neatkarīgu ekspertu, komisiju vai padomi, kas būtu no iedzīvotāju puses un izpētītu, piemēram, biotopus. Apšaubā ekspertu godprātību veicot ietekmes novērtējumu.

Kristaps Supe aicina sanāksmi tuvināt nobeigumam.

Sanāksmes dalībnieks 35, Zaubes iedzīvotājs, saprot, ka viss vēl ir pētišanas procesā. Norāda, ka pašlaik jau ir veselības problēmas un lūdz iekļaut pētišanas programmā.

Sanāksmes dalībnieks 17 (attālināti) interesējas par mikroplastmasas un turbīnu spārnu erozijas novērtējumu. Norāda, ka pagājušajā gadā esot sākti izmantoti pietuvinātāki mikroskopi un atklājies, ka mikroplastmasas un stiklšķiedras dabā ir vairāk nekā iepriekšējos pētījumos tika norādīts. Norāda, ka to nemaz nevar izmērīt un papildus mikroplastmasas piesārņojums Cēsu novadā nav vajadzīgs. Informē, ka no standarta izmēra turbīnas tas būtu aptuveni puskilograms, kas nonāk dabā katru gadu, kas ir aptuveni 17 kg ar rezinu, epoksīda sveķiem un stiklašķiedru. Ja tiek uzskatīts, ka tā ir maza ietekme, aicina apēst 17 pakas cukura izmērā ar epoksīda sveķiem katru gadu un pateikt, ka ietekme ir maza

Kristaps Supe norāda, ka tas tiks pētīts un skatīsies kā to visu var izdarīt.

Sanāksmes dalībnieks 36, topošā ekonomikas doktorante Latvijas biotehnoloģiju zinātņu universitātē, līdz šim ir izpētījusi 35 zinātniskos pētījumus par vēja turbīnam. Uzska, ka vienkopus nav atrodami salīdzinoši dati, kurus varētu izmantot ietekmju novērtējumā. Uzsver, ka Latvijā ir cita vide, tiks izmantotas augstākas turbīnas, cita materiāla turbīnas, līdz ar to nav tādu zinātnisko pētījumu, kurus varētu izmantot, lai salīdzinātu ietekmes, līdz ar to nevēlami būtu izmantot Latvijas dabu un Latvijas iedzīvotājus kā pētniecības objektu.

Sanāksmes dalībnieks 37, Nītaures iedzīvotāja, norāda, ka vides eksperti nepieņems gala lēmumu, to pieņems Vides pārraudzības valsts birojs, tātad valsts un jautā vai negatīva lēmuma gadījumā attīstītājs tiesāsies ar valsti vai profesionāli pieņems atteikumu būvēt vēja parku Nītaurē.

Kristaps Supe atbild, ka domā, ka tiesāšanās nenotiks.

Sanāksmes dalībnieks 38, Kosas iedzīvotāja, dārzniece, projektētāja. Norāda, ka kopš informācijas saņemšanas par projektu ir savākuši daudz materiālu un informācijas. Norāda, ka visiem ir tiesības uz dzīvību. Norāda, ka katram orgānam ir sava rezonanse. Norāda, ka neesot mediķim, ir zināms, kāda būs ietekme no elektromagnētiskā lauka, zemfrekvences trokšņa, vibrācijas un trokšņa. Norāda, ka visi cīnās par savu dzīvību. Interesējas, vai ekonomiski tiek izrēķināts, kā pēc ekspluatācijas beigām tas viss tiks novākts. Interesējas, vai ir ierēķinātas cilvēku veselības pārbaudes pirms un pēc tam un kas to maksās. Norāda uz reģiona īpatnībām. Braucot no Nītaures uz Kosu un no Ģikšiem uz Kosu, parasti mainās laikapstākļi. Tur vienmēr ir aukstāks, sniegaināks, ledaināks. Norāda, ka ledus atlūzas no turbīnām jeb kurā gadījumā būs. Interesējas, vai tiks segti bojājumi, ja tādi būs. Kas segs īpašuma vērtības krišanos. Norāda uz iespējamām problēmām ar ķīmisko vielu piesārņojumu, gruntsūdens izmaiņām, ģeoloģiskām izmaiņām, nobīdēm izbūvējot turbīnu pamatus. Piemin savus projektus, ko vairs nebūs iespējams īstenot, ja būs turbīnas. Interesējas, vai viss iepriekš minētais ir rēķināts kopā un atbildība par to.

Elīna Bārdiņa atbild, ka tieši šādi ekonomiskie aspekti netiek vērtēti IVN ietvaros, kādi katrai mājai varētu būt zaudējumi. Atzīmē, kāds tas būtu darba apjoms. Lūdz attīstītāju pakomentēt par kompensācijām.

Kristaps Supe atbild, ka hidroloģija tiks pētīta IVN laikā. Kad (ja) tiks līdz būvniecībai, tiks veiktas tehniskās izpētes, lai saprastu kāda tipa pamati būs nepieciešami. Atzīmē, ka projekts ir pašā sākumā un ekonomiskie jautājumi pašlaik nevar būt atbildēti. Norāda, ka pašlaik ir jāveic pētījumi, kas tiks publicēti IVN ziņojumā, kas visiem būs publiski pieejams. Tad būs skaidras iespējamās ietekmes un tad arī varēs pieņemt tālāku lēmumu.

Sanāksmes dalībnieks 28 uzskata, ka netika atbildēts uz **Sanāksmes dalībnieks 38** jautājumu un papildinot jautā vai attīstītājs savā biznesa plānā ir paredzējis trešo personu (iedzīvotāju) zaudējumus,

pašvaldības zaudējumus. Vai būtu gatavi noteiktu summu investēt kā apdrošināšanas fondā, kas būtu kā garantija, lai būtu iespējams atjaunot sākotnējā stāvoklī to, kas sabojāts.

Kristaps Supe norāda, ka tādām mērķim jau ir paredzēti kopienas maksājumi.

Sanāksmes dalībnieks 28 pilnībā noraida to, norādot, ka tā ir cita veida kompensācija. Ja, piemēram, ledus gabals uzkrīt.

Kristaps Supe piekrīt, ja uzkrīt ledus gabals, tad tā ir attīstītāja vaina un tas būtu apdrošināšanas gadījums.

Sanāksmes dalībnieks 28 atkārtoti jautā, vai attīstītājs būtu gatavs iemaksāt apdrošināšanas fondā naudu, kas stāv kā ķīla, ja tiek kaut kas pārkāpts vai sabojāts kopienā. Norāda, ka nav zināms, cik izmaksās demontāža, jo propellerus nepārstrādā, bet aprok.

Kristaps Supe atbild, ka pašlaik 85% no turbīnas tiek pārstrādāts. Piekrīt, ka lielākais izaicinājums pašlaik ir ar spārniem.

Sanāksmes dalībnieks 28 norāda, ka tāpēc vēlas fondu, kurā iemaksātu naudu, jo attīstītājs vēl nezina kā tas tiks pārstrādāts un cik tas maksās.

Kristaps Supe atbild, ka Dānijā tas jau tiek darīts.

Sanāksmes dalībnieks 28 interesējas, kā turbīna tiks demontēta.

Kristaps Supe atbild, ka tādā pašā veidā kā uzstāda.

Sanāksmes dalībnieks 28 interesējas, vai pa tiem pašiem ceļiem.

Kristaps Supe atbild, ka protams. Ja procesa laikā tiek sabojāts ceļš, tad tas tiek salabots.

Sanāksmes dalībnieks 28 atkārtoti interesējas vai attīstītājs būtu gatavs apdrošināšanas fondam.

Kristaps Supe atbild, ka viņa pieredzē šie jautājumi tiek risināti, kad tiek slēgti līgumi. Ja tiks izmantoti pašvaldības ceļi, pa kuriem vajadzēs nogādāt iekārtas, tad šie punkti līgumā tiek atrunāti. Un norāda, ka būtu gatavi šādam fondam un tas ir jāatrunā līgumā.

Sanāksmes dalībnieks 28 interesējas ar ko būs līgums – pašvaldību vai valsti.

Kristaps Supe atbild, ka ar to, kam pieder infrastruktūra.

Sanāksmes dalībnieks 28 konstatē, ka tāpat nekas nebūs. Atsaucas uz sarunu par caurspīdīgumu. Vēlas, lai kopiena piedalās ekspertu izvēlē. Vēlas izvērtēt, vai tas ir neatkarīgs eksperts. Norāda, ja process ir caurspīdīgs, tad bez kopienas apstiprināšanas nevar tikt izvēlēts neviens eksperts.

Ivars Pavasars atbild dabas eksperti Latvijā ir sertificēti un drīkst izmantot tikai sertificētus ekspertus.

Sanāksmes dalībnieks 28 atgādina par procesa caurspīdīgumu, ka tas tiktu saskaņots. Norāda, ka nauda nesmird.

Ivars Pavasars norāda, ka ekspertu vārdi būs redzami ziņojumā.

Sanāksmes dalībnieks 28 pieprasa saskaņojumu ar kopienu, biedrību „Drosme darīt”, ja runa ir par procesa caurspīdīgumu.

Ivars Pavasars norāda, ka būtu iespējams aprunāties ar biedrību.

Sanāksmes dalībnieks 28 atsaucas uz Jāņa Vuguļa teikto – ja negribēs, tad nebūs. Lūdz palikt pie tā.

Sanāksmes dalībnieks 13 vēršas pie attīstītāja un pašvaldības, norādot, ka projektā tiks bīdītas daudz zemes. Jautā pašvaldībai, kā tā kontrolēs zemes dziļu izmantošanu un kā iekasēs dabas resursu nodokli

par zemes dziļļu izmantošanu. Interesējas, kā tiks utilizēta nevajadzīgā zeme un vai tas tiks iekļauts IVN. Zeme nedrīkst būt vienkārši kaut kur izlidzināta.

Kristaps Supe atbild par būvniecības procesu, ka pašlaik nav zināms, cik daudz zemes tiks bīdītas. Cik zināms, būvprojektā tiek aprakstīta darbu organizācija, kā visas zemes, kas tiek izraktas tiek pēc tam izlidzinātas, aizvestas vai utilizētas. Norāda, ka to brīvi nevar darīt.

Sanāksmes dalībnieks 13 precizē, ja ir uzskaitē, tad ir svēršana.

Kristaps Supe atbild, ka tas tiks aprakstīts darbu organizācijā un to uzrauga būvvalde.

Sanāksmes dalībnieks 13 vēlas zināt, vai pašvaldība to nodrošinās, jo tā ir iedzīvotāju un pašvaldības nauda, kas jāiegūts no attīstītāja. Norāda, ka zeme, kas netiek nekur izmantota nevar tikt vienkārši izlidzināta, ir jābūt IVN un jānorāda konkrētas teritorijas.

Kristaps Supe norāda, ka šobrīd ir IVN sākuma process.

Elīna Bārdiņa precizē, ka ņemot vērā, ka būvniecības procesā var tikt iegūts derīgais materiāls un, ja to realizē, tad Valsts vides dienests izvirzīs prasību saņemt dabas resursu lietošanas atļauju pēc kura būs jāmaksā dabas resursu nodoklis.

Sanāksmes dalībnieks 39 norāda, ka ir zināms, ka tiks betonētas vēja turbīnas. Vai pēc vēja turbīnu demontāžas, šie pamati tiks izrakti vai tie būs būvgruži.

Kristaps Supe atbild, ja tiks nolemts, ka turbīnas pēc to darbības cikla tiks demontētas, tad zeme parasti tiek rekultivēta. Ja turbīnas tiks atjaunotas uz jaunākām tehnoloģijām, tad pamatne paliek un var turpināt ražošanu.

Sanāksmes dalībnieks 39 vēlas precizēt, ja tiek rekultivēts, vai betons tiks izņemts ārā.

Kristaps Supe atbild jā.

Sanāksmes dalībnieks 39 norāda, ka attīstītājs brīvi rīkojas ar savām zemēm, bīda turbīnas. Atzīmē, ka viņas īpašums robežojas ar izpētes teritoriju. Jautā, vai viņai, kā īpašniecei, kurai ir mežs tajā vietā, ir garantija, ka turbīna tiks novietota pietiekoši tālu, lai nekādas turbulences nelauztu kokus. Interesējas, vai kādā brīdī attīstītājs var jautāt parakstītu līgumu, ka jāizcērt mežs, jo tur ielānota turbīna.

Kristaps Supe atbild, ka nevar neko likt parakstīt. Norāda, ka pašlaik nav zināms, kā turbīnas būs iespējams izvietot, jo IVN procesā tas tiks noskaidrots.

Sanāksmes dalībnieks 39 interesējas, ja tomēr izvēlas turbīnu likt pie viņas meža.

Kristaps Supe atbild, ka viņa par to tad zinās. Interesējas, kādu atbildi cer sagaidīt.

Sanāksmes dalībnieks 39 cer sagaidīt, ka ir arī buferzona, starp turbīnu un viņas īpašumu.

Sanāksmes dalībnieks 28 precizē, ka jautājums ir par to, vai turbulences gadījumā nesanāk zaudēt mežu.

Kristaps Supe atbild, ja turbīna nodara kaitējumu trešajai personai, tad attīstītājam ir jāatlīdzina zaudējumi vai jāmaksā kompensācija.

Sanāksmes dalībnieks 39 interesējas vai pastāv buferzona starp turbīnu un blakus īpašuma robežu.

Kristaps Supe norāda, ka likumā būtu jābūt noteiktai minimālai buferzonai, bet uzreiz nevar atbildēt.

Sanāksmes dalībnieks 28 interesējas, vai tiks vērtēta turbulence.

Kristaps Supe atbild, ka turbīnas tiek vērtētas izkārtojot turbīnas.

Sanāksmes dalībnieks 39 interesējas, cik lielā platībā 8 MW turbīnām nepieciešams veikt koku izciršanu, lai apkārt nebūtu turbulence.

Kristaps Supe atbild, ka lielākais apjoms ir jāizcērt tad, kad turbīnas nepieciešams ievest. Pēc tam, kad turbīnas ir uzstādītas, daļu teritoriju ir iespējams izmantot kā līdz šim, stādīt kokus. Daļa teritorijas paliek, ja nepieciešama detaļu nomaiņa un jāparedz vieta, kur to izdarīt.

Sanāksmes dalībnieks 39 jautā, cik hektāru.

Kristaps Supe atbild, ka uz vienu turbīnu 2 – 4 ha. Atmežošana nepieciešama ceļam, būvniecības laukumam.

Sanāksmes dalībnieks 21 interesējas, vai pieslēgsies pie esošajām apakšstacijām vai tiks būvēta jauna.

Kristaps Supe atbild, ka ir paredzēts būvēt jaunu privātu apakšstaciju uz 330 kV līnijas.

Sanāksmes dalībnieks 40 norāda, ka, lai būtu bizness uzstādīt turbīnas, ir jābūt zināmam vidējam vēja ātrumam gadā. Atbilstoši klimatiskajām kartē redzams, ka reģionā ir viens no viszemākajiem vidējiem vēja ātrumiem Vidzemes augstienē. Interesējas, kāds ir bizness uzstādīt turbīnas konkrētajā vietā.

Kristaps Supe paskaidro, ka ir turbīnas, kas paredzētas vidēji zemam vēja ātrumam un tādas, kas paredzētas lielam vējam ātrumam. Šeit attiecīgi tiks uzstādītas turbīnas, kas paredzētas vidēji zemam vēja ātrumam.

Sanāksmes dalībnieks 40 interesējas, kāds ir nepieciešamais ātrums. Vidzemes augstienē nav lamināras vēja plūsmas, kā tas ir piejūrā, šeit tās ir turbulentas. Interesējas, vai nav tikai bizness uzbūvēt.

Kristaps Supe norāda, ka nav biznesa uzbūvēt, ir arī jāuztur.

Sanāksmes dalībnieks 40 norāda, ka ražotājam ir bizness un attīstītājam ir bizness.

Kristaps Supe paskaidro, ja ražotājam bizness ir tad viņš kaut ko ražo un pēc tam pārdot, bet attīstītāja bizness ir uzcelt turbīnas un pārdot elektroenerģiju.

Sanāksmes dalībnieks 40 jautā par brīdi, vai tas ir bizness līdz ir uzcelts.

Kristaps Supe piekīt.

Sanāksmes dalībnieks 40 piebilst, ka pēc tam biznesa vairs nav, ja nav vēja.

Kristaps Supe paskaidro, ka vējš visu laiku ir bijis, kamēr zeme pastāv.

Sanāksmes dalībnieks 40 norāda, ka šajā reģionā nav.

Kristaps Supe paskaidro, ja attīstītājs spēj šeit uzbūvēt turbīnas, tātad tiek redzēts finansiāls pamatojums.

Sanāksmes dalībnieks 12 vēlas noskaidrot, ja ir finansiāls pamatojums, vai tiks pārdots par Nord Pool cenu.

Kristaps Supe atbild, ka jā.

Sanāksmes dalībnieks 12 vēlas noskaidrot, ja Nord Pool cena krītas divas reizes, tad bizness vēl ir, bet ja krītas 10 reizes, jo visi saceļ turbīnas pa visu Latviju. Jautā, vai bizness tad ir.

Kristaps Supe atbild, ja cena visu laiku ir 0, tad tur bizness nav.

Sanāksmes dalībnieks 12 norāda, ja uzceļ 50 vēja parkus, cena ir 0, viņi visi stāv, jo biznesa nav un iedzīvotāji paliek ar atkritumiem.

Kristaps Supe norāda, ka visi 50 vēja parki netiks uzbūvēti.

Sanāksmes dalībnieks 12 uzsver, ka attīstītājs uzbūvēs, viņam vienīgajam būs šis parks un viņš būs miljonārs un pārējiem cerams, ka nebūs, bet, ja arī viņiem izdosies panākt, cena nokritīsies desmit reizes.

Kristaps Supe paskaidro, ka tirgus noregulēsies.

Sanāksmes dalībnieks 12 jautā, vai OIK arī noregulējās.

Kristaps Supe norāda, ka viņiem nav saistība ar OIK.

Sanāksmes dalībnieks 12 norāda, ka shēma tā pati. Jautā, cik koģenerācijas stacijas Latvijā ir slēgtas, stāv iekonservētas un nevienam netraucē, jo nav tik milzīgas. Atzīmē turbīnu augstumu un, ja uzņēmums bankrotēs, pašvaldība norādīs, ka nav tik daudz naudas, lai novāktu.

Sanāksmes dalībnieks 41 (attālināti) reģiona iedzīvotāja, kura novērtē esošo dabas daudzveidību, jautā, kāds bija attīstītāja mērķis braucot uz satikšanos ar cilvēkiem un vai mērķis ir sasniegts.

Kristaps Supe paskaidro, ka mērķis ir informēt iedzīvotājus par plānoto darbību, parādīt teritorijas, kur kaut kas tiek plānots darīt un kas tur tiek plānots darīt. Tad, kad tas būs izdarīts pēc aptuveni gada vai ilgāk, tiks atkārtoti rīkota sanāksme. Secina, ka mērķis ir sasniegts – iedzīvotāji ir informēti, zinoši un aicina piedalīties procesā.

Sanāksmes dalībnieks 41 (attālināti) interesējas, vai mērķis bija uzklaut iedzīvotājus. Vēlas saprast, vai tas ir pilnīgi nenovēršams process un vai attīstītājs to ir cieši nolēmis darīt tieši šajā reģionā vienalga vai iedzīvotāji protestē vai nē.

Kristaps Supe paskaidro, ka attīstītāja nolūks nav iet pret iedzīvotāju vēlmēm. Mērķis ir saprast, ko šajās teritorijās vispār var izdarīt atbilstoši izpētēm un tad arī rīkoties.

Sanāksmes dalībnieks 31 interesējas, kāds ir minimālais turbīnu daudzums, lai bizness būtu ar pozitīvu bilanci.

Kristaps Supe atbild, ka pašlaik nevar atbildēt uz šo jautājumu.

Sanāksmes dalībnieks 39 interesējas, cik iedzīvotājiem ir jānobalso PRET, lai attīstītājs aizietu no šī reģiona.

Kristaps Supe atbild, ka nezina atbildi uz šo jautājumu.

Jānis Vuguls papildina, ka precīzus procentus pašlaik nevar nosaukt, bet tas tiks apsvērts un izrunāts. Tiek ņemts vērā klātesošo iedzīvotāju noskaņojums un tiks nodots tālāk, ka sanākušie par 95% vai 90% bija negatīvi noskaņoti un tiks nodots tālāk izvērtēšanai.

Sanāksmes dalībnieks 13 norāda, ka viņam ir 3 īpašumi, viens iekļauts izsūtāmo sarakstā. Divi ir pa vidu, par kuriem netika informēts. Norāda, ka nevēlas, lai tur ietu un kaut ko darītu. Interesējas, kāpēc tika informēti īpašumi ar ko robežojas izpētes teritorija.

Elīna Bārdiņa paskaidro, ka to nosaka MK noteikumi Nr. 18., ka ir rakstiski jāinformē tikai tie zemju īpašnieki, kuri tieši robežojas ar paredzētās darbības teritorijas robežu. Ja teritorija robežojas ar lineāru objektu, piemēram, ceļu, tad arī ir jāinformē zemju īpašnieks tieši aiz ceļa.

Sanāksmes dalībnieks 13 norāda, ka ir informēts, bet neviens nav saskaņojis. Pateicas, ka tika informēts, bet informē, ka nevēlas, lai attīstītājs tur iet, lido un elpo.

Elīna Bārdiņa aicina rakstiski iesniegt informāciju par īpašumiem, no kuriem būtu jāizvairās.

Sanāksmes dalībnieks 13 atbild, ka drīz saņemsim garu vēstuli.

Sanāksmes dalībnieks 17 (attālināti) norāda, ka attīstītājam ir savas zemes un pietrūkst zemes gabalu no tiem, kas piesakās. Tiek plānotas 32 turbīnas, tiek atrasti 32, kam pilnīgi ir vienalga. Norāda, ka tiesiski tur var būt, pēc vides atļaujām tur var būt, bet lielākā daļa ciemu, novadu iedzīvotāju saka nē un interesējas, vai tāpat tiks būvēts vai arī tiks ņemtas vērā negācijas. Pat, ja nav nekādu šķēršļu, norāda, ka vides efekti jeb vides fakti kas strādā attīstītāja labā, meklē iemeslus, lai uzbūvētu. Norāda, ka mikroliegumi vispār netiek skatīti, tiks skatīti tikai NATURA 2000.

Kristaps Supe atbild, ja vide saka "varam", likumi saka "varam", jā, tiks būvēts. Norāda, ka nevar nevienu piespiest pārdot īpašumu. Paskaidro, ka viss tiek darīts, tā kā loģisks process nosaka. Ir jāsaprot, vai šeit vispār kaut ko var izdarīt. Atzīmē, ka nevar un neies citu zemēs, darbība notiks savās teritorijās, kurās var pētīt.

Sanāksmes dalībnieks 28 atsaucas uz iepriekš minēto, ka tiks būvēts, lai gan lielākā daļa saka nē. Interesējas, vai bilancē ir miljardi, lai atpirktu visus īpašumus, jo viņi nevēlas tur dzīvot.

Kristaps Supe paskaidro, ka būvēt varēs tikai tad, ja iedzīvotāji netiks ietekmēti.

Sanāksmes dalībnieks 28 norāda, ka ietekmēs. Izsaka nevēlēšanos dzīvot tādā novadā. Aicina gatavot novērtējumus, lai SIA "Nītaure Green Energy" var atpirkt īpašumus.

Sanāksmes dalībnieks 13 piebilst, ka spēkā esot stājies Ilgtspējas atklātuma likums un attīstītājam būs jāraksto ziņojumi par to. Interesējas kā šo ilgtspēju īstenot, ja pret ir liels cilvēku daudzums un kā šo ziņojumu uzrakstīs ziņojumu Briselei. Norāda, ka varbūt nezina, kas tas ir.

Jānis Vuguls atgādina, ka šī ir izpētes stādija. Aicina nedalīt lāci, kamēr tas ir mežā un varbūt tur arī paliks.

Sanāksmes dalībnieks 28 norāda priekš kam pētīt, ja iedzīvotāji nevēlas.

Jānis Vuguls norāda, ka līdz šim nebija zināms, vai iedzīvotāji nevēlas. Tagad zināms, ka iedzīvotāji negrib un tas tiks nodots tālāk. Nav zināms, varbūt ārpusē ir tikpat daudz cilvēku, kas grib, bet šeit zālē negrib.

Sanāksmes dalībnieks 29 norāda, ka dzīvo kalnā un, ja pēc 2 km arī kalns, tad viņa redzēs turbīnu un interesē kā tas tiks pētīts.

Elīna Bārdiņa paskaidro, ka trokšņa un zemfrekvences trokšņa novērtējumā tiek ņemts vērā arī teritorijas reljefs, kas var ietekmēt trokšņa izplatīšanos.

Sanāksmes dalībnieks 29 interesējas no kurienes tiks ņemti dati par konkrētas teritorijas reljefu. Izsaka neizpratni, ka aprēķinos tiks izmantots Dānijai raksturīgais reljefs.

Elīna Bārdiņa norāda, ka pati troksni nemodelē un ir grūti atbildēt uz šo jautājumu. Paskaidro, ka tiks izmantoti Latvijas reljefa dati. Trokšņa novērtējumam netiks ņemts vērā Dānijas reljefs.

Ivars Pavasars paskaidro, ka visi modeļi ir trīsdimensionāli, tiek ņemtas vērā trīs dimensijas arī reljefu gan troksnim, gan vizualizācijām, gan mirgošanai.

Arta Krūze vēršas pie tiem, kuri jau dodas prom – ja ir kas sakāms un rakstāms, lūdz rakstiski iesniegt līdz noteiktajam termiņam, tās ir viņu tiesības. Norāda iesniegumos ietvert konkrētus kadastra apzīmējumus, lai būtu zināms par ko ir runa.

Sanāksmes dalībnieks 38 vērš uzmanību, ka iedzīvotājiem tā ir ne tikai dzīves vide, bet arī darba vide. Uzsver gaisa mitruma nozīmību. Vērš uzmanību, ka ciemā ir 3 epilepsijas slimnieki un lūdz izvērtēt viņu dzīves kvalitātes izmaiņas.

Arta Krūze atbild, ka par epilepsiju ir novērojumi, ka ir zināms, ka tas ietekmē. Lūdz norādīt, kur tas ir.

Sanāksmes dalībnieks 42 (attālināti) interesējas, kāds ir avots likumdošanā noteiktajiem 800 m.

Elīna Bārdiņa precizē, ka tie ir MK noteikumi Nr. 240.

Sanāksmes dalībnieks 42 (attālināti) precizē, vai ir zināms pētījumu pamats. Vai tās ir vadlīnijas vai kaut kas cits.

Elīna Bārdiņa nevar komentēt uz kā balstīti MK noteikumi.

Sanāksmes dalībnieks 39 interesējas, kāpēc sanāksmes zālē esošās kartes atšķiras no tām, kas tika radītas prezentācijā.

Kristaps Supe precizē, ka tika radītas divas kartes.

Elīna Bārdiņa paskaidro, ka prezentācijā izpētes teritorija tika parādīta uz ortofoto kartes, bet zālē ir topogrāfiskās kartes, lai šeit uz vietas precīzāk parādītu, piemēram, dzīvojamās mājas.

Sanāksmes dalībnieks 39 norāda, ka robežas atšķiras.

Elīna Bārdiņa paskaidro, ka zālē pie sienas ir pielikta aktuālā izpētes teritorija, prezentācijā tika norādīta arī sākotnējā izpētes teritorija un aktuālā izpētes teritorija, kas sakrīt ar karti, kas atrodas pie sienas. Norāda, ka atšķiras tikai fona karte. *Tiek parādīta prezentācijā ietvertās kartes.*

Kristaps Supe pasakās visiem, kas ieradās, t.sk. pašvaldībai par būšanu klāt un par jautājumiem. Aicina visiem, kuriem ir papildus jautājumi tos iesūtīt uz norādītajiem e-pastiem.

Sanāksme tiek slēgta: plkst. 22.00

Sanāksmi protokolēja: **Elīna Bārdiņa**

Sanāksmes protokols ir sagatavots, izmantojot sanāksmes laikā veikto audio ierakstu.